

Előfizetési árak:

Egy évre . . . . 1200 K
Fél évre . . . . 600 „
Egyes szám . . . . 60 „
M. k. postatakarékpénztár
számla 38.990. sz.

FOGADÓ

Szerkesztőség és
kiadóhivatal:

Bpest, VIII., Gyulai Pál-u. 9

Lapmegjelenés:

minden hó 1-én és 15-én

Magyar Vendéglős

A Budapesti Korcsmárosok Ipartársulatának és az Országos Vendéglős Egyesületnek hivatalos közlönye.

A fogadós, vendéglős, korcsmáros és kávéipar, idegenforgalmi, borgazdaság és pincérérdeket képviselő szaklap.

Központi pince:
V Á C.

Szalay Testvérek Részvénytársaság

Törköly-, seprő-,
szilvorium-,
cognac főzdek
Rum- és likör-
gyár.

Bor-pince:
I Z S Á K.

szent Ferencrendiek bor-pince bérlete Vác.

Telefon: Borostyálly 69. Interurban. Kizárólag fajborok. Központi iroda Vác. Telefon 51.

ÁLLANDÓ BOR-VÁSÁR! SALGÓ TESTVÉREK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPEST—KÖBÁNYA X, ÁLLOMÁS-UTCA 2.

TELEFON: JÓZSEF 59—03.

SÜRGÖNYCIM: SALGÓÉK KÖBÁNYA.

Nagy készleteink ó és új fehér, kadar, vörös és muskotály fajborokban. A t. vendéglős uraknak — vételkénszer nélkül — megtekintésre és megízlelésre rendelkezésre állnak. — Üzemi idő naponta 8—5 óráig.

Popper Mór és Lipót bornagykereskedők

Budapest, X.,
Előd-utca 8. sz.

Telefon: József 59—78

Faiskolája:
Czepléd-Bedében 200 hold.

UNGHVÁRY LÁSZLÓ R. T. CZEGLÉD

Bor-pincészetei:
CZEGLÉD
Telefon: 42.

Szőlőtelepei:
Czepléd-Bedében 133 hold.
Nagykőrös-Csemében 200 h.
Gyón (Pest-megye) 167 hold.

Bor-pincék befogadóképessége:
50,000 hl.

WIEN
Telefon: 94272.
XIX., Radelmayer-Gasse 3.

Vendéglői, kávéházi berendezéseket legmagasabb
árban vesz és legjutányosabban elad
Braun Gyula Budapest, VII., Sip-utca 14.
Telefon: József 122—97.

PALUGYAY PEZSGŐ

Peskó István

törvényszéki bejegyzett
ingatlan és üzlet adás-vételi,
bizalmi, ügynöksége
BUDAPEST, VIII.,
József-körút 9. földsz. 7.

KESZTLI KARÁTSONY ÁDÁM
soltvadjert bortermelő borainak pincéje

BUDAPEST
Német-u. 1. József-körút sarokház.

ZIRKELBACH ERNŐ

Budapest, IV., Veres Pálné-utca
37. (Só-utca sarok.) A központi
vásárcsarnok közelében.

Telefon: József 48-74.

Vendéglős edények- és
felszerelésekben a leg-
nagyon b választék.

Építési vállalat.

Minden néven nevezendő építést, építési
tervezetet, rajzok készítését elvállalja

HOLLÓS PÁL

ÉPÍTÉSZ

Budapest, IX., Ráday-utca 45. Tel. József 24-60

Magyarország legrégebb, legnagyobb és legelterjedtebb
szőlészeti és borászati szaklapja a

BORÁSZATI LAPOK

mely januártól már 55. évfolyamában jelenik meg. E szak-
lap hű tükröje úgy a magyar, mint a külföldi szőlészeti és
borászati haladásnak. Eredeti tudósításai a szőlő- és
borforgalom állását a legmegbízhatóbban közli. Tanácsot
és utbaigazítást díjmentesen ad.

Laptulajdonos és szerkesztőtárs:

dr. Baross Endre.

Szerkesztésért és kiadásért felel:

dr. Drucker Jenő.

„Victoria“ borkereskedelmi R.-T.

BUDAPEST, VIII., BAROSS-UTCA 98. SZ. (Bejárat a Koszoru-utcában.)

Állandóan raktáron
a legfinomabb ura-
dalmi fajborok.

Telefon: József 8-53.

ASZTALTERITŐ

törlőruhát, pincérkabátot, idény- (nyári) üzletek, étter-
mek, kávéházak, büffek, fürdő- és sporttelepek mérsé-
kelt kölcsönijért szállít és megrendeléseket elfogad a

„HATYU“ Fehérnemű Kölcsönző Vállalat
V., Katona József-utca 41. (Margit hidnál.)

TELEFON 159-60 és 46-86.

CÍFKA JÓZSEF

Sörkimérőkészülékek, moussé-sör csapok, sörleghzivattyúk,
pincegazdászati cikkek szaküzlete.

Budapest, Vilmos császár-ut 48. (Hajnal-utca sarkán.)

Kiskunhalason Sóstófürdőn a Biró-féle vendéglő gazdaság-
gal együtt eladó. Bővebbet:
BIRÓ ANTALNÁL KISKUNHALASON.

Sárváron, (Vas-megye) lévő szállodámat, éttermemet és ven-
déglőmet bérebe adom. Bővebbet Grosz Károly
tulajdonosnál Sárváron.

A kereseti adó bevallása.

— Április 20-áig be kell adni a vallomást. —

A pénzügyminiszter f. é. 5800 sz. körrendeletével a kereseti adók kivetéséhez szükséges *vallomások beadásának idejét 1923. évi április 20-ig meghosszabbította.*

A fővárosban kifüggesztett falragaszok részletes utbaigazítással szolgálnak arra nézve, hogy kinek, mikor és hol kell ezen bevallásokat beadni, azért mi most csak azt akarjuk a kartársaknak külön a figyelmükbe ajánlani, hogy *Budapest*en az ilyen adóbevallási íveket az illetékes előljáróságoknál 8 koronáért lehet beszerezni s pontos kitöltés után ugyanoda kell benyújtani. *A fenti határidőt senki el ne mulassza!*

A vidéki kartársak pedig ebben az ügyben érdeklődjenek a városi adóhivatalnál, illetve a jegyzői hivatalban.

Miután előreláthatólag csak ezen adóvallomások feldolgozása után fogják az adófelügyelőségek azokat a kérvényeket elintézni, melyeket a *könyvvezetés alól való felmentésért* nyújtottak be az üzletek, azért ezen utóbbi kérvények elintézése valószínűleg halasztást szenved.

A bevallásnak tartalmaznia kell nem csupán a tiszta nyereséget, hanem a megelőző évben tényleg elért nyers jövedelmet és a foglalkozással vagy vállalattal járó kiadásokat is. Kik rendes üzleti könyveket vezettek, azoknak nyereségüket, jövedelmüket, valamint kiadásaikat, nem lesz nehéz megállapítani, de akik könyveket nem vezettek, illetve az alól fel voltak mentve, akik tehát jövedelmüket csak becsléssel állapították meg, azoknak kissé nehezebb a helyzetük, mert tartoznak arra is rámutatni, *hogy milyen adatok alapján becsülték meg jövedelmüket, és tartoznak bevallani egész évi forgalmukat.* E célból nagyon erős támpontul szolgálhat nekik a forgalmi adókönyv.

A bevallásnak továbbá tartalmaznia kell még a következő adatokat is: 1. Az üzletben fekvő, álló és forgó tőkék nagyságát a naptári, esetleg az üzleti év utolsó napján volt átlagnak megfelelően. 2. Bérleteknél a bérlőnek, illetve bérbeadónak nevét és lakhelyét, a haszonbérlet tárgyának pontos megnevezését, az évi haszonbér összegét. 3. Az alkalmazottak számát, járandóságaik évi összegét. Ha az alkalmazottak száma változó volt, akkor az időtar-

tam megjelölése mellett fel kell sorolni pl. így: 5 hétig, 8 hétig 36 stb segéd vagy munkás volt. 4. Az évi lakbért és üzlethelyiség bért.

Újból hangsúlyozni kívánjuk, hogy *senki az adóbevallás beadását el ne mulassza*, mert aki bevallását az előirt határidőben nem adja be, vagy bevallásából adóköteles foglalkozást, jövedelmet kihagy, a be nem vallott hasznothajtó foglalkozás, jövedelem után a kivetés során megállapított adónak 25 százalékat, ha pedig a hozzá intézett felhívásnak sem felel meg, az elsőfokulag megállapított adónak 50 százalékat fogja bírság fejében fizetni, amelyet az adóval egyszerre állapítanak meg.

Adócsalást az követ el és az államkincstár megkárosítására irányuló *büntettek*ről és *vétség*ekről szóló 1920. XXXII. törvénycikk rendelkezései ellen vét, aki az általány kereseti adóra vonatkozó bevallásában vagy illetékes helyről hozzá intézett kérdésekre adott írásbeli vagy jegyzőkönyvbe mondott válaszában vagy jogorvoslataimak indokolásában tudva valótlan és szándékos félrevezetésre irányuló nyilatkozatot tesz, mely az adó megrövidítésére alkalmas illetőleg adóköteles jövedelmi forrást szándékosan elhallgat. Adócsalás miatt a kiszabható szabadságvesztés büntetésen felül minden esetben mellékbüntetésként kiszabandó pénzbüntetés a veszélyeztetett adó 3-szorosától, tízszereséig terjedhet.

A borárok emelkedése, a borhitel csökkenése.

— Mi a kosztpénz? —

A koronának sajnálatos esése, az egész vonalon rohamos áremelkedést idézett elő, így a borpiacon is. Termelők a minél nagyobb árak elkövetkezésének reményében makaesul tartják készletüket, s legfeljebb azok hajlandók termésük egy részét eladni, kiknek a tavaszi szőlőmunkálatokra pénzre van szükségük.

Elhez járul még az a körülmény is, hogy a kereskedelemben bizonyos pénzhány érezhető, mely főképpen az ugynevezett „kosztpénz” jövedelmecsőse miatt állott elő. Hogy ennek az ujszültnek természetrajzát előfizetőinkkel megismertethessük, szükségesnek tartjuk a következőket előadni.

Mikor valaki a tőzsdén értékpapírokat vesz, rendszerint nem annyit vesz, amennyinek árát készpénzzel azonnal ki tudja fizetni, hanem többet, ugy okoskodván, hogy mire az ő papírjainak árát

teljesen ki kell egyenlitenie, akkorra értékük emelkedik, s neki az áremelkedés kiegyenliti a tartozását, nem kell fizetnie, sőt talán még kap is valami nyereséget. Így gazdagodnak a szerencse fiai! Igen ám, csakhogy a szernese csalfa tündér, s sokszor eszerben hagyja azt, ki neki vakon hisz és épen a tőzsdre az a hely, ahol ez a csalfa tündér legszilabban játsza szerepét.

A tőzsdén t. i. az értékpapírok értéke nemcsak fölfelé, hanem lefelé is szokott szállni, s aki tartozásban maradt értékpapirjai árának egy részével, az a kiegyenlítés napján nagyon szorult helyzetbe kerül, melyből csak úgy tud szabadulni, ha kölcsön vesz fel pénzt. Igen ám, csakhogy most kamatra nem könnyű pénzt kapni, mert a mai pénz holnap már csak a felét éri. Ugy segítenek tehát magukon a kölcsönvevők, hogy értékpapirjaikat oda adják másnak, — olyannak akinek pénze van — hogy fizesse ki a papirokat terhelő tartozást s tartsa ott azokat addig, amíg tulajdonosa magához válthatja. Ezek a papírok így tulajdonképpen zálogba vannak adva, amely elnevezés semmiesetre sem hízogó arra, aki papirjait ilyen módon másnál tartja, azért ezt az állapotot tréfásan kosztbaadásnak nevezték el. Minthogy pedig a papírok tulajdonjogának életét csak úgy lehet a kölcsönkérőnek fentartani, ha a tartozásáért hitelezőjének hetenként olyan nagy kamatot fizet, mely törvény szerint nem is volna megengedhető, azért ezt a pénzt nem kamatnak, hanem kosztpénznek nevezik.

A kosztpénz tehát nagyon jövedelmező forrás, azért a bankok, tőkésék, sietnek pénzüket így befektetni, ami által a forgalom egyéb terén pénzhány állott be. A borkereskedők is azért csökkentették azt a hitelt, melyet mások vevőiknek nyújtottak, mert ők sem kapnak hitelbe pénzt, pedig a drága borok beszerzésére mostan több pénzre volna szükségük, mint máskor. Sőt lapzártakor arról értesülünk, hogy a kereskedelem és ipar terén minden hitel megszűnik, helyén való lesz tehát kartársainak is minden hitelt beszűntetni, s künn levő pénzeiket beszédni minél előbb, mert különben nagy kárt vallanak.

Társulati élet.

Rokontestületek fuziója.

Lapunk mult számának vezércikkében felvett fuzió eszmére, más oldalról kaptuk a következőket:

Maga a fuzió eszméje feltétlen helyes és megvalósítható. A két, illetve három testvérparág között csak erőszakkal és mesterségesen lehet választóvonalakat felfedezni. Az üzletek szakma szerint való differenciálódása tulajdonképp a műveltség és a kultura terméke, de ez egyáltalában nem jelenti azt, hogy maga az üzlet típusa és jellege más lenne.

Az a falusi boltos, aki tút és cernát, ruhát és cipőt, vasat, bőrt, lisztet és cukrot egy helyiségben árul, éppolyan kereskedő, mint a főváros bármily

exquisit kereskedelmi vállalkozója. Mindegyik a saját közönségének érdekeit akarja szolgálni a megfelelő keretben.

Igy van ez a szállodás, vendéglős és kávéiparban is. — A pusztai beszálló csárdától a világvárosi nagy etablissemmentokig látszólag nagy a távolság, a lényeg — az ipartevékenység minősége — egy és ugyanaz.

Látjuk, hogy kisebb helyeken a szálloda, vendéglő és kávéházi forgalom egy épületben, egy helyiségben bonyolítottatik le, nagy városokban mind a három iparág már külön-külön, önállóan jelenik meg.

A hatósági szabályozás is, lényegében véve azonos, alig-alig van eltérés, talán csak az italmérségi engedélyek kérdése tér el egymástól a két iparnál.

Nincs tehát célja sem, hogy az erők egyesítése helyett, két külön-külön alakulat szolgálja ugyanazt az eszmét. A fuziót nemcsak lehet, hanem előbb-utóbb kell is megvalósítani.

Az üzletek fogynak, újabbak nem nyílnak és egy szép napon, mindkét részen ott fogunk tartani, hogy nem lesznek tagok.

Egy dolgot azonban külön is hangsúlyozni kívánok. Azt t. i., hogy a mai kiadások csökkentéséről szó sem lehet, legfeljebb azok nagyobb emelkedésének meglassításáról. Sajnos, a mai pénz értékcsökkenése, minden ily reményt leront. Tény azonban az, hogy egy ily adminisztráció egyesítés, sok anyagi és erkölcsi előnnyel járna és mindkét testületbeli kartársaink terhét is könnyebbé tenné.

Ugy gondolom, hogy ezt az ideát nem lehet oly egyszerűen lomtárba vetni, mint annyí egészséges elődjét. Itt van az idő — segítenünk kell magunkon, akkor majd Isten is megsegít!

A Budapesti Kávé Ipartestület március hó 16-án tartotta rendes évi közgyűlését, mely programszerűen folyt le. A közgyűlésen bejelentésre került az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság f. é. március 8-án kelt 2310—923 számú rendelete, amely szerint egyelőre a kávéházban kiszolgáltított étel- és italmenüek árát próbaképpen szabaddá tette.

Az „Erzsébetfalvai vendéglős ipartársulat“ április 6-án, d. u. fél 4 óraker az általános ipartestület helyiségében tartja évi rendes közgyűlését. Az elnökség ez uton is meghívja a kartársakat, hogy a közgyűlésen teljes számban jelenjenek meg.

Különféle közlemények

Az üzletek nyitási ideje. Értesitem a kartársakat, hogy a koresmákról szóló fővárosi szabályrendelet 9. szakasza szerint a székesfőváros területén levő koresmák április 1-től szeptember 30-áig — a vasárnapok kivételével — reggel 5 óraker nyithatók. — Peterdy Elek, a bpesti koresmáros ipartársulat elnöke.

A leves és a feltétes főzelék új ára. Az Országos Központi Árvizsgáló bizottság március hó 18-ától a leves árát forgalmi adóval együtt 18 K-ban, a feltétes főzelék árát forgalmi adóval együtt 110 koronában állapította meg. Azokban az üzletekben, ahol fényüzési adót szednek, ezzel az adóval a leves 20, a feltétes főzelék pedig 120 korona.

Az üzlethelyiségek szabadbá tétele nagy nyugtalanságot váltott ki az érdekelt üzletesek között. Hogy a népjóléti miniszter ur hogyan akarja ezt a mai lakás inségben keresztülvinni, még nem tudjuk, mivel ez irányu kijelentései ellentétesek és semmi pozitívumot nem tartalmaznak. A főváros iparosai és kereskedői azonban máris elkövetnek mindent, hogy ezt a fenyegető veszedelmet elhárítsák. Jól esik regisztrálnunk, hogy némi eredményt máris elértek: mert az üzletfelmondásának jogát csak egy későbbi időpontban fogja a miniszter megadni, addig is egy méltányos béremelés elkerülhetetlen lesz.

Az italmérési engedélyek revíziója. Az 1921. IV. t.-c. elrendelte, hogy az 1921. év végéig az összes italmérő engedélyek revízió alá vétessenek, úgy az üzleteseknek állampolgársága, valamint az italmérési engedélyek számának megállapítása szempontjából. A felgyülemlett sok munka miatt később ezt a terminust 1922 július elsejéig kellett meghosszabbítani. Azonban ez a meghosszabbított határidő sem hozta meg a teljes nyugalmat, mert még most sem fejeződtek be a revíziós eljárások, ami nem kevés aggodalmat szerez azoknak, akiknek még most sincs rendben italmérési engedélyük.

Ez az aggodalom pedig nem is indokolatlan, ha tekintetbe vesszük, hogy az italmérési engedélyek felülvizsgálása körül olyan szabálytalanságok fordultak elő, melyek miatt egyik pénzügyigazgatóságnál egy egész ügyosztály áthelyezése vált szükségessé.

Epen ezért felhívjuk a pénzügyminiszter ur figyelmét erre a tarthatatlan állapotra, s kérjük a kérdés megoldásának siettetését, mert ez a tisztázatlan állapot az adózást is károsan befolyásolja. Megjelent ugyan egy miniszteri rendelet, mely az állampolgárság igazolásának határidejét 1923. jun. 30-áig kiterjesztette, de ez még nem elég ok arra, hogy e miatt az összes italmérési engedélyek halasztást szenvedjenek, minthogy nem minden revízió függ össze az állampolgárság igazolásával is.

Hymen. Reiner István, a Budapesti Kávésipar-testület népszerű elnökének Reiner Mórnak fia, mult hó 25-én tartotta esküvőjét Wolfner Zsuzsikával Budapesten.

Járdafoglalási díj. A főváros közgyűlése a tanács előterjesztésére a járdafoglalási díjat a luxus-üzletek a) és b) csoportjánál az 1921. évi díjtételek kikerekített hatszoros összegében, az általános díj-szabás I—VIII. csoportjában pedig az 1921. évi díjtételek kikerekített négyszeres összegében állapította meg.

A M. F. T. R. igazgatóságának figyelmébe. A társaság vontató gőzösein alkalmazott személyzetet a

hajóvendéglősök élelmezik oly árban, amelyet a kapitány előre megállapít. Jóllehet, koronként megváltoztatja az étel árát, s figyelembe veszi a piaci árak emelkedését, a hajóvendéglősök mégis sok kárt szenvednek, mert a gyakori rohamos áremelkedésekkel sehogysem tart lépést az ételek és italok árának szabályozása. Epen azért kérnünk kell a MFTR igazgatóságát, hogy ennek a tarthatatlan állapotnak vessen véget, s a hajóvendéglősök érdekeit nagyobb mértékben karolja fel. Mikor e sorokat írjuk, mintegy 100 százalékkal emelkedtek az élelmiszer árak, az ételek árát pedig csak alig 10 százalékkal emelték. Pedig az MFTR igazgatósága bizonyára nem kívánja, hogy a hajóvendéglősök az ételekre ráfizessenek, hogy munkájuk után még azt a polgári hasznot se kereshessék, ami őket jogosan és adózás szempontjából okvetlen megilleti. Figyelmébe ajánljuk az igazgatóságnak a hajóvendéglősök jogi helyzetét, melynek szabályozása már égető szükségé vált, nehogy megismétlődjene az olyan esetek, mint amilyen legutóbb Szobon játszódott le. Ott ugyanis az történt, hogy amikor a hajóskapitány kijelentette, hogy a hajón egyedül csak ő az „ur“, a többiek „senkik“ a főgépész is, a fűtő is kijelentették, hogy ők is „urak“. Ebből szóváltás majd tettlegesség következett, amelyben a hajóskapitányt egy nő jól helybenhagyta.

A forgalmi adó és a pénzügyőrség. Nemrégén közzöltük, hogy egy pénzügyminiszteri rendelet a forgalmi adó ellenőrzését a pénzügyigazgatóság kezéből kivette, s azt a forgalmi adó ellenőrökre bízta. Bizonyos esetekben azonban a pénzügyőrségnek is joga van a forgalmi adó lerovásába beletekinteni, de akkor erre külön írásbeli felhatalmazást kell felmutatnia. A detronizált pénzügyőrök ebbe nehezen tudnak beletörődni, mert hiszen olyan jövedelemtől estek el, amelyből egyesek házat is tudtak szerezni. Különösen a perifériákon mutatkozik az új rend elleni ellenszenv, hol a pénzügyőrök még most is szeretnék megmutatni, hogy ők milyen nagy urak. Egy ilyen vidéki községből értesítenek bennünket, hogy itt a pénzügyőrség azon öröködik, hogy a forgalmiadó könyveket beszedhesse és revidiálhassa. Minthogy azonban ahhoz a fináncoknak már nincs joguk, felhívjuk kartársainkat, hogy forgalmi adókönyveket semmi szín alatt se adják ki kezükből. Csak ha a pénzügyigazgatóságtól egy erre vonatkozó írásbeli rendeletet mutatnak fel, akkor adják ki kezükből a forgalmiadó könyvet.

A Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Pincérek stb. Országos Nyugdíjgyeületének igazgatósága f. é. március hó 2-án tartotta rendes havi ülését. Napirend előtt elnök elparentálja az egyesületnek váratlanul és tragikus körülmények között elhalt alelnökét *Küttner Mihályt*. A mult havi filés jegyzőkönyvének hitelesítése után jogtanácsos bemutatja a bpesti és szombathelyi választmányok elszámolásait. Jogtanácsos bejelenti, hogy az idén megtartott vendéglősből tiszta jövedelméből az Ipartestület 400,000 koronát adományozott az egyesületnek.

Kötelezhető-e a vendéglős főzésre? Rendes körülmények között ez a kérdés nem merülhetett volna fel, mert minden vendéglős arra szokott törekedni, hogy minél több — úgynevezett — abonens vendégre tegyen szert, lévén ez neki egy biztos jövedelmi forrása; de most, mikor az ármegállapítások aranykorát éljük, mely a vendéglősökre egy vesztett háboru utófájdalmait zudítja, bizony senki sem siet vendégét önkészítette ételekkel traktálni, legfeljebb egy kis hideg étellel kiszolgálni, mely étel árának kikalkulálása nem jár annyi fejtöréssel, mint a melegételeké.

Csak így érthető meg az a szokatlan jelenség is, hogy hatóságoknak kell azzal a kérdéssel foglalkozni, hogy lehet-e a vendéglőst főzésre kötelezni.

Mint hogy a vendéglősség ipar, hát az ipartörvényben kell erre a kérdésre is feleletet kapni. Az ipartörvény 42. szakasza pedig azt mondja, hogy: „Aki engedélyhez kötött ipart az engedély kézbesítésétől számított I évig nem kezd meg, azt csak újabb engedély mellett gyakorolhatja”. Ami azt jelenti, hogy az ipar gyakorlásának nem egyedüli feltétele az engedély, hanem vannak egyéb feltételei is, melyeket nem a hatóság állapít meg, hanem a körülmények hozzák magukkal. Amely feltételek között mindenestre ott van az a feltétel is, hogy érdeemes-e, haszonnal jár-e annak az engedélyezett iparnak a gyakorlása. Ezt pedig nem a hatóság, hanem az üzletes határozza meg. Mert ha nem érdemes, nem jár haszonnal, akkor azt be lehet egy időre szüntetni, mint pl. a kiránduló helyek vendéglőinek üzemét, anélkül, hogy ez az eljárás az iparengedélyt veszélyeztetné. Ez a beszüntetés azonban, mint a törvény szavaiból érthető, egy évnél tovább, sőt egészen addig sem tarthat.

Ezt az értelmezést még jobban megvilágítja a 49. szakasz, mely azt mondja: „Aki engedélyhez kötött ipart egy éven át egyfolytában nem üz, azt csak újabb engedély, illetőleg bejelentés mellett gyakorolhatja.” Ennek a szakasznak is az az értelme, hogy bármely ipart lehet egy darabig szüneteltetni anélkül, hogy azért az üzletre bármilyen törvényes hátrány származnék. A szüneteltetésnek azonban van törvényes határa, és pedig kerek egy év. Egy éven belüli szüneteltetésért nincs joga a hatóságnak valamely iparos üzlet üzemébe beavatkozni, csak egy évnél tovább tartó szüneteltetésért.

Ha azonban a rendkívüli viszonyok úgy hoznák magukkal, hogy ezt a rendet tömeges üzlet-szüneteltetésért meg kellene változtatni, azt csak egy újabb törvény, vagy miniszteri rendelettel lehetne megtenni.

És ha mégis valaki a vendéglősök közül engedélyt valamikor veszélyeztetve látná, segíthet magán olyanformán, hogy vendéglői engedélyét korcsmai engedéllyel cseréli ki.

Szegény magyar nyelv. Cirkuszkoban az a szerepe van a bohócoknak, hogy a közönséget, a hézagok alatt, valódi művészek erőmutatványainak, ügyes-

ségeinek, gyatra, naiv utánzásával, élcés életeikkel vagy egyes mókáikkal mulattassák. Valami ilyen szerepre vállalkozott egyik laptársunk is, mikor a magyar nyelv kincses bányáit művelő akadémia, irodalmi társaságok, fényes nevű írók nyomdokain akarván haladni, nyelvújításon tőri a fejét. Nem tudjuk, mulattatásra vagy számbavételre vannak-e szánva az ilyen kifejezések: fizető, főfizető, fizetősegéd, főfizetősegéd, de annyi bizonyos, hogy laptársunk hasábjain napvilágra jöttek.

Hogy a főnévvel kifejezett foglalkozások mellé odaillik a segéd kifejezés is, azt mindnyájan tudjuk. Így az asztalos, kádár, kereskedő, jegyző szavak mellé bátran odailleszthetjük a segéd szót is mondván: asztalossegéd, kádársegéd, kereskedősegéd, jegyzősegéd, de hogy a tulajdonságot jelentő melléknévek mellé is odalehet ragasztani a segéd szót, azt még csak az igen tisztelt laptársunktól hallottuk, aki így ír, fizető, főfizető fizetősegéd, főfizetősegéd.

Ha így halad a nyelvújítás terén, bizonyára feltalálja azt is, hogy lehet zöldsegéd, sárgasegéd, csaksegéd, hogysegéd, pedig még nincs is itt a gombák ideje. Vajjon ki szerkeszti azt a lapot?

Sporegylet vagy asztaltársaság. Miután sok vendéglőben van ékes magyar nyelven úgynevezett „Sporegylet”, hát értesítjük kartársainkat, hogy a belügyminiszter elrendelte, miszerint ezek rendes egyesületeknek tekintessenek, s velük szemben is az egyesületekről szóló törvény rendelkezései fogantatosítsanak, ami azt jelenti, hogy hatóságilag jóváhagyott alapszabályokkal kell rendelkezniök.

Egy amerikai szálloda. Roda Roda valamikor lovasztisz volt az osztrák-magyar hadseregben. Nagy írói képessége arra készítette őt, hogy otthagya a katonai pályát és az irodalom szolgálatába álljon, hol tagadhatatlan nagy sikerrel működik. Roda Roda még a tél elején Amerikába utazott, hol írói talentumának megfelelő anyagot gyűjtson, s most onnan írogat a külföldi nagy lapokba. A napokban egyik tekintélyes külföldi lapban „Newyorki utiképek” cím alatt közölt kedves apróságokat, melyek között egy szálloda leírása ragadta meg a mi figyelmünket, melyet mint iparunknak egyik jelenségét mi is leközlünk, amint következik: „Szobám egy nagyon jó, óriási, de semmi esetre sem teljesen modern fogadóban van, melyért naponként 6 dollárt fizetek. Ebben a világítás (hét villanykörte) és kiszolgálás is benne foglaltatik; csemetyű azonban nincsen, cipőimet az után kell megtisztogattnom.

Egyébként a szoba, melyet egy ruhásfülke és fűrdőhelyiség egészítenek ki, kényelmesen és izlő-

Társulna egymillió korona tőkével nyári üzlethez 40 éves, nőlen, a vendéglői és kávéházi szakmában tökéletesen képzett, a vezetésben sok évi gyakorlattal bíró, **abszolút megbízható szakember.** Tanult hentes és mészáros. **„Reális bázis”,** címen a kiadóhivatal továbbít.

sesen van berendezve. Butorzata mahagoni fából készült, falain képek függnek, padozatán süppedő szőnyegek terpeszkednek. Levegőjét szabályozható fűtés és szellőztetőkészülék teszi kellemessé. A fiókokban található szappanok és levélapapírosok a szállodás figyelmességéről tesznek tanubizonyságot. Szobámból minden lakótársammal, sőt Chikágóval is érintkezhetek telefonon. Ha címemre levél érkezik, azt a szobámban kigyuló felirásból tudom meg; elküldendő leveleimnek pedig az ajtó külső oldalára erősített szekrény szolgál gyűjtőhelyül.

Szobám a VII-ik emeleten van, hová fel, vagy honnan lejutni a lift minden pillanatban rendelkezésemre áll. A fehéreneműtisztítás egy óráig tart. Az asztalon Newyorknak és vidékének térképei, menetrendek hevernek, hogy a vendégek érdeklődésének támogatására legyenek; sőt az éjjeli szekrényen egy biblia is fekszik olyan tárgymutatóval, mely az élet különböző viszonytársaiban olvasandó helyeket tartalmazza.

Reggeli tea cukorral, tejszínnel és vajjal 35 cent. Étteremben a lőnes, mely egy dusan körített húsételből, édes utóételből és tejszínnel készített gyümölessalátából áll, csak egy dollár, amely ár esekélynek mondható, különösen akkor, ha tekintetbe vesszük azt a művészi készítményt, melyet nálunk talán nem is ismernek. Nem esoda hát, ha az éttermek hangosak a gépirókiasszonyok vidám csevegésétől.

Ha még mindezekhez hozzávesszük, hogy a szép fehér kenyérért, vajért, cukorért, jeges vizért nem is kell fizetni. Önkéntelenül feltör keblünkől egy nehéz sóhaj, hogy vajha nálunk Budapesten is minél előbb alakulna néhány newyorki szálloda R. T.!

Felhívás! Felhivom t. kartársaim b. figyelmét, hogy feleségem, szül. *Borovszky* Mária egy *Jákó* Géza veszprémi illetőségű csavargásban lévő pin-cérrel tőlem megszökött, mivel engem érzékenyen meg is károsítottak azáltal, hogy több fehéreneműt, készpénzt, evőeszközöket, stb. elloptak, amiért is őket a helybeli esendőrőrs által elfogattam s ellenük a kir. ügyészségnél a bűnvádi feljelentést megtettem. Fentiek megszívlelésére kérem a t. kartár-

saimat, hogy mind ilyen tolvajokat szolgálatukba sehol ne fogadják. *Molnár* Lajos, K.-Körös, „Szarvas Fogadó.”

A szerkesztésért felelős: Pösch Gyula.
Segédszerkesztő: Fekete Gyula.
Kiadó: a „Fogadó” lapvállalat.
Nyomatott: „Merkantil”-nyomda, Izabella-utca 70.
Telefon: 160—99. (Havas Ödön.)

Kartársaink figyelmébe ajánljuk a „Fogadó” szerkesztősége által kiadott két évfolyam régi naptárainkat, melyekben

a borkezelés

részletes ismertetése foglaltatik. 200 korona előzetes be-küldése által bárki megrendelheti s a kiadóhatal azt portómentesen megküldi.

SCHILLER ÉS LÁSZLÓ
tea, rum, cognac, bel- és külföldi borok és likörkülön-
gességek nagykereskedése
BUDAPEST, VI., IZABELLA-U. 52

TELEFON
175-72

SÖRCSAPOK, BORÁSZATI CIKKEK!

MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR
BUDAPEST, VII., KAZINCZY-U. 47. TELEFON
J. 128—27

Hektograph-étlapsokszorosító, Papírszalvéta, Fogvájó

legolcsóbban

beszerezhető **Berkovits Károlynénál** Budapest, VII
Sip-utca 4. szám. ☎ Telefon: József 125-31.

Kreibich iroda.

Szálloda, kávéház és étterem összes személyzetének

elhelyező irodája,

valamint üzlet adás-vétel és ingatlan közvetítés:
Budapest, IV. ker., Kass Ivor-utca 3. szám.
Váci-utca mellett. — Telefon: József 101—13.
Tulajdonos: **Kreiblich Mihályné.**

Püspöki uradalmi
berpince r.t. Vác
központi iroda - Budapest V.
Zrínyi-u. 7.
Magyar palackosborkülönlegességek

Telefon: 75-96 és 96-36. ☎

FOGAK ÉS FOGSOROK

Singer Gyula államilag vizgá-
zott fogász
Budapest, Rákóczi-ut 38., I. em. 3.

Aranykoronák, szájpadas nélküli műfogak fogtömések, fog- és gyökérhuzások teljesen érzéketlenül Vidékiek 48 óra alatt kielégítettnek. Vendéglősök és pincérek 20% kedvezményben részesülnek 20 év óta fennálló műtermemben.

Király Sörfőzde Részv.-Társ.

Nagykanizsán
Telefon 36 Telefon

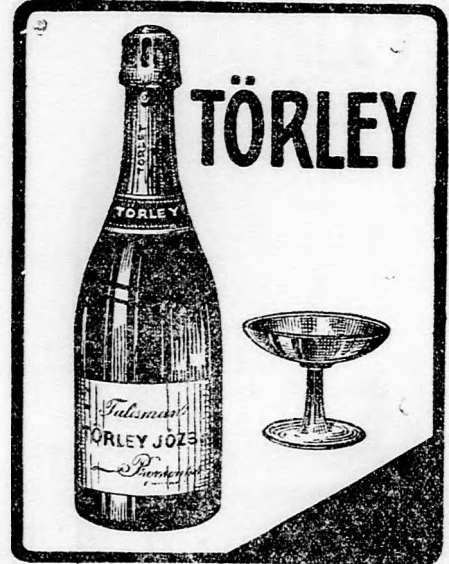
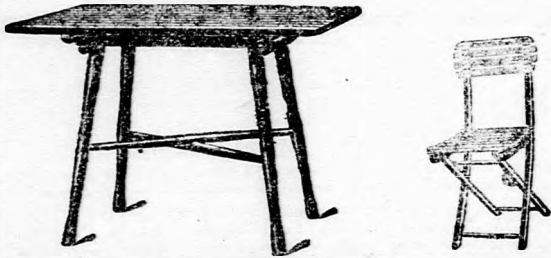
Arjegyzékkel és felvilágosítással készséggel szolgálunk.

Ajánlja elsőrendű minőségű Ászok, Márciusi, Duplamárciusi, valamint Kiviteli Márciusi, továbbá Bajor- és Baksörkülönlegességeit. Betegeknek és lábadozóknak mint tápanyógyitalt ajánlja az elsőrendű Duplamaláta tápsörkülönlegességeit. Gyárt ezenfelül legjobb minőségű malátát, etetési és hizlalási célokra pedig malátaccsírát és sörtörkölyt.

Nyári éttermi üzemek kerti széket, kerti asztalt, evőeszközöket, tányérokat, üveg-neműeket, sörkimerőkészülékek és minden egyéb felszere- **legolcsóbban** beszerzési tárgyakat **hetik** :

HEXNER JÓZSEF cégnél

Budapest, VII, Király-u. 25. Telefon : J. 129-02.

Budapesti Vendéglősök Borkereskedelmi R. T.

BUDAPEST, VI., SZOBI-UTCA 6. szám (Eötvös-utca sarok)

TELEFONSZÁM : 93-87.

Pincéjéből a legjobb minőségű ó- és új fajborokat, a legelőnyösebb feltételekkel szállít.

Vendéglők, kávéházak legszivesebben a Csépany pincékben

szerzik be borszükségeiteket. Szolid termelői árak! Szabad borkóstolás! Kedvező feltételek! Budapest, VI., Aradi-utca 18. Telefon : 158-10.

Rézüstök,

egy darabból kalapálva, tehát forrasztás nélkül, olcsóbb mint bárhol

NAGY IGNÁCZ

Budapest, VII., Károly-körút 9.

FEHÉRNEMŰ KÖLCSÖNZŐ IRODA V., ERZSÉBET-TER 5. SZ. I. EMELET 2.

Ágyhuzatot, törölközőt kölcsönad a BALATON-MELLÉKI üzletekbe is! — Telefon : 102-84. Ugyanott szállodai fehérenemű alkalmi vétel és eladás.

Hitelesített ürmértékek, parafadugók, kénlapok.

Borszivattyúk, gummicsövek stb. pincegazdasági cikkek legjutányosabban kaphatók **NAGY IGNÁCZ** Budapest, VI., Károly-körút 9. Telefon : József 115-15. szám.

Grosz Ödön és Albert cég országos közvetítő irodája

Mindennemű tranzakciót, adás-vételt, szállodák, kávéházak és vendéglők közvetítését a legkulánsabban eszközöl.

VII. ker., Wesselényi ucca 24

Interurban telefon : lakás József 128-76, iroda József 120-45.

Cégtulajdonos : Grosz Albert.